

Către:

ADMINISTRAȚIA PREZIDENȚIALĂ

Palatul Cotroceni, Bulevardul Geniului nr. 1-3, Sector 6 - București

CURTEA DE APEL ALBA IULIA, reprezentată de Președinte - judecător OANA-MARIA PETRAȘCU, cu sediul în Alba Iulia, str. I.C.Brătianu nr. 1, jud. Alba,

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI, reprezentată de Președinte - judecător LIANA-NICOLETA ARSENIU, cu sediul în București, Splaiul Independenței nr. 5, sector 4,

CURTEA DE APEL BACĂU, reprezentată de Președinte - judecător IONELA-DIANA PĂTRAȘC-BĂLAN, cu sediul în Bacău, str. Cuza Vodă nr. 1, jud. Bacău,

CURTEA DE APEL BRAȘOV, reprezentată de Președinte - judecător DANIELA NICULEASA, cu sediul în Brașov, str. Poienelor nr. 7 B, jud. Brașov,

CURTEA DE APEL CLUJ, reprezentată de Președinte - judecător DANA-CRISTINA GÎRBOVAN, cu sediul în Cluj-Napoca, Piața Ștefan cel Mare nr. 1, jud. Cluj,

CURTEA DE APEL CONSTANȚA, reprezentată de Președinte - judecător FRANCISC NEMETH, cu sediul în Constanța, str. Traian nr. 35 C, jud. Constanța,

CURTEA DE APEL CRAIOVA, reprezentată de Președinte - judecător MANUELA-CRISTINA BERCEANU, cu sediul în Craiova, str. Constantin Brâncuși nr. 5 A, jud. Dolj,

CURTEA DE APEL GALAȚI, reprezentată de Președinte - judecător DORU BENESCU, cu sediul în Galați, str. Brăilei nr. 153, jud. Galați,

CURTEA DE APEL IAȘI, reprezentată de Președinte - judecător ANDA CRIȘU-CIOCÎNTĂ, cu sediul în Iași, str. Elena Doamna nr. 1 A, jud. Iași,

CURTEA DE APEL ORADEA, reprezentată de Președinte - judecător FLORICA ROMAN, cu sediul în Oradea, str. Parcul Traian nr. 10, jud. Bihor,

CURTEA DE APEL PITEȘTI, reprezentată de Președinte - judecător EMILIA-RALUCA TRANDAFIR, cu sediul în Pitești, str. Victoriei nr. 22, jud. Argeș,

CURTEA DE APEL PLOIEȘTI, reprezentată de Președinte - judecător OLIVIU-CORNELIU ȘOLOGON, cu sediul în Ploiești, str. Gheorghe Doja nr. 42, jud. Prahova,

CURTEA DE APEL SUCEAVA, reprezentată de Președinte - judecător ADRIAN-VALENTIN APARASCHIVEL, cu sediul în Suceava, str. Ștefan cel Mare nr. 62, jud. Suceava,

CURTEA DE APEL TÂRGU MUREȘ, reprezentată de Președinte - judecător Dr. ANDREEA CIUCĂ, cu sediul în Târgu Mureș str. Justiției nr. 1, jud. Mureș,

CURTEA DE APEL TIMIȘOARA, reprezentată de Președinte - judecător MARIA-CRISTINA DICA, cu sediul în Timișoara, Piața Tepeș Vodă nr. 2 A, jud. Timiș,

CURTEA MILITARĂ DE APEL BUCUREȘTI, reprezentată de Președinte - judecător Colonel PETRE-VALENTIN BĂDIȚA, cu sediul în București, Șoseaua Progresului nr. 41, sector 5, Formulează prezentul

MEMORIU:

**Domnului Președinte al României
Nicușor- Daniel DAN**

Stimate domnule Președinte al României,

Vă adresăm solicitarea ca, în exercitarea atribuției dumneavoastră prevăzute de art. 77 alin. (2) din Constituția României, înainte de promulgare, să apreciați asupra oportunității de a adresa

Parlamentului României o **cerere de reexaminare**, în ansamblul său, a *Legii pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu (PL-x nr. 522/2025)*, având în vedere următoarele argumente:

A. Aspecte introductive

Prezentul Memoriu are ca scop reliefaarea acelor aspecte care intră în competența de analiză a Președintelui României, referitoare la oportunitatea reglementării, precum și a aspectelor de legalitate ce nu au făcut obiectul controlului *a priori* de constituționalitate cu privire la legea menționată.

Subliniem că solicitarea noastră nu repune în discuție aspectele statuate prin Decizia CCR din data de 18.02.2026¹, nepublicată la momentul redactării prezentului memoriu, pronunțată în controlul *a priori* de constituționalitate asupra Legii pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu (PL-x nr. 522/2025).

În acest context și în lumina jurisprudenței CCR referitoare la art. 77 alin. (2) din Constituție (ex. Decizia nr. 30/2016), subliniem că rolul Președintelui României în procedura de promulgare a legii este unul esențial, iar nu unul pur decorativ, Șeful Statului având competența constituțională de a verifica el însuși legea în raport cu respectarea exigențelor de oportunitate, de reflectare a unei justificări reale sociale, economice sau politice în adoptarea unui act normativ, precum și a exigențelor corelării legii cu ansamblul reglementărilor interne și armonizarea legislației naționale cu legislația europeană și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Astfel, rezultă din jurisprudența Curții Constituționale a României că Președintele României, în cadrul procedurii de promulgare a legii, are obligația de a analiza conținutul normativ al legii și de a constata dacă au fost respectate prevederile regulamentare, constituționale sau convenționale la care România este parte sau dacă interesul public, realitățile sociale, economice sau politice justifică reglementarea adoptată de Parlament și supusă promulgării.

Prin urmare, analiza Președintelui poate viza, pe de o parte, aspecte de legalitate, deficiențe ale legii legate de procedura de adoptare sau de conținutul său prin raportare la acte normative interne sau internaționale în vigoare, fiind necesară corelarea cu ansamblul reglementărilor interne și armonizarea legislației naționale cu legislația europeană și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și, pe de altă parte, aspecte de oportunitate care privesc efectele economice, sociale, de mediu, legislative și bugetare pe care le produc reglementările adoptate, legiuitorul fiind obligat să fundamenteze temeinic soluțiile pe care le cuprinde legea, pe baza unor documente de politici publice aprobate de Parlament sau de Guvern potrivit jurisprudenței Curții Constituționale (par. 10 al Deciziei Curții Constituționale nr. 30/2016, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 117/16.02.2016).

De altfel, arătăm că Președintele României a exercitat această prerogativă prevăzută de dispozițiile art. 77 alin. (2) din Constituția României de mai multe ori, atât în anul 2025 cât și în anul 2026.

B. Cu privire la criteriile de analiză de competența Președintelui României potrivit art. 77 alin. (2) din Constituție, atât pe criterii de oportunitate, cât de legalitate - în special cel al necesității corelării legii cu ansamblul reglementărilor interne și armonizarea legislației naționale cu legislația europeană și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, criteriile reținute în decizia CCR nr. 30/2016, vă rugăm să aveți în vedere următoarele:

Amintim că, dată fiind Decizia CCR din data de 18 februarie 2026, prin care instanța de contencios constituțional a decis respingerea sesizării Curții de Justiție a Uniunii Europene cu întrebări preliminare referitor la probleme de legalitate ținând de încălcări de drept al Uniunii

¹ În ședința din data de 18 februarie 2026, Curtea Constituțională, cu majoritate de voturi, a respins, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate formulată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secțiile Unite și a constatat că dispozițiile art. I pct. 1, 2 și 4, ale art. III pct. 1 și 2, ale art. IV și ale art. V alin. (3)-(7) din Legea pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, precum și legea, în ansamblul său, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Europene care viciază legea solicitată a fi trimisă spre reexaminare, nu au mai fost supuse analizei instanței UE și, ulterior, nici Curții Constituționale. Prin urmare, o suprapunere de competențe privind analiza legii, între Președintele României (în solicitarea de reexaminare) și Curtea Constituțională (în controlul *a priori*) este exclusă în acest context. În plus, solicitarea de reexaminare propusă nu implică stabilirea unei neconformități a reglementării cu dreptul UE, nici interpretarea dreptului UE de către Președintele României, ci solicitarea conține temeiurile care stau la baza acesteia, aprecierea în concret asupra reexaminării efective revenind Parlamentului.

Din perspectiva criteriului reținut în decizia CCR nr. 30/2016, al conformității reglementării supuse promulgării, cu dreptul Uniunii Europene (și, deci, inclusiv cu jurisprudența, obligatorie, a Curții de Justiție a Uniunii Europene), prezintă relevanță art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție - Integrarea în Uniunea Europeană, potrivit căroră:

(2) „Ca urmare a aderării, prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celelalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare. [...]

(4) „Parlamentul, Președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească garantează aducerea la îndeplinire a obligațiilor rezultate din actul aderării și din prevederile alineatului (2).”

Pe de altă parte, dată fiind Decizia CCR din 18 februarie 2026, care a vizat un control de constituționalitate *a priori* a legii criticate, finalizate cu respingerea sesizării de neconstituționalitate, subliniem următoarele aspecte:

După cum se cunoaște, Constituția României recunoaște (la art. 148) prioritatea dreptului UE. În cadrul controlului de constituționalitate efectuat de Curtea Constituțională, normele dreptului UE sunt norme interpusse față de Constituție, ceea ce înseamnă că Legea fundamentală este singura normă directă de referință în cadrul controlului de constituționalitate (Decizia CCR nr. 668/2011).

Din perspectiva problemei raportului obligativitatea deciziilor CCR-supremația dreptului UE, problemă ce s-ar putea ridica în contextul exercitării atribuției prevăzute de art. 77 alin. (2) din Constituție, ulterior pronunțării Deciziei CCR din 18 februarie 2026, trebuie amintit, în primul rând, că mecanismul reexaminării nu este inadmisibil în prezența unei decizii CCR în controlul a priori de constituționalitate (existența unui impediment trebuind să reiasă explicit din Constituție) și, în al doilea rând, trebuie subliniat că, potrivit jurisprudenței CJUE :

În temeiul *principiului supremației dreptului Uniunii*, invocarea de către un stat membru a unor dispoziții de drept național, *fie ele și de natură constituțională*, nu poate aduce atingere unității și eficacității dreptului Uniunii. Într-adevăr, conform unei jurisprudențe consacrate, efectele asociate principiului supremației dreptului Uniunii se impun tuturor organelor unui stat membru, fără ca, în special, dispozițiile interne, inclusiv de ordin constituțional, să poată împiedica acest lucru [Hotărârea din 18 mai 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România” și alții, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19, punctul 245, precum și jurisprudența citată, Hotărârea din 6 octombrie 2021, W.Ż. (Camera de control extraordinar și cauze publice a Curții Supreme – Numire), C-487/19, EU:C:2021:798, punctul 157, precum și Hotărârea din 23 noiembrie 2021, IS (Nelegalitatea ordonanței de trimitere), C-564/19, EU:C:2021:949, punctul 79 și jurisprudența citată].

Prin urmare, potrivit jurisprudenței CJUE, trebuie lăsată neaplicată, dacă este necesar, din oficiu, orice reglementare sau practică națională, care este contrară unei dispoziții de drept al Uniunii care are efect direct, fără a trebui să solicite sau să aștepte eliminarea prealabilă a acestei reglementări sau practici naționale pe cale legislativă *sau prin orice alt procedeu constituțional* [a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 mai 2021, Asociația Forumul Judecătorilor din România și alții, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19, EU:C:2021:393, punctele 247 și 248, precum și Hotărârea din 23 noiembrie 2021, IS (Nelegalitatea ordonanței de trimitere), C-564/19, EU:C:2021:949, punctul 80].

Potrivit art. 2 TUE Uniunea Europeană se întemeiază pe valori, precum statul de drept, care sunt comune statelor membre într-o societate caracterizată printre altele prin justiție. (Hotărârea din 18 mai 2021, Asociația Forumul Judecătorilor din România și alții, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19, EU:C:2021:393, punctul 160 și jurisprudența citată).

Un stat membru nu își poate modifica legislația, astfel încât să determine un regres al protecției valorii statului de drept, valoare care este concretizată printre altele de articolul 19 TUE. Statele membre sunt, așadar, obligate să asigure evitarea oricărui regres în raport cu această valoare al legislației lor, *abținându-se să adopte norme care ar aduce atingere independenței judecătorilor* [Hotărârea din 18 mai 2021, Asociația Forumul Judecătorilor din România și alții, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19, EU:C:2021:393, punctul 162, precum și jurisprudența citată, precum și Hotărârea din 15 iulie 2021, Comisia/Polonia (Regimul disciplinar al judecătorilor), C-791/19, EU:C:2021:596, punctul 51].

Subliniem că măsurile legislative naționale privind statutul magistraților – inclusiv cele referitoare la **remuneratie, vârstă de pensionare și regimul pensiilor** – *intră în domeniul de aplicare al Dreptului Uniunii Europene, atunci când sunt de natură să afecteze independența judecătorilor* chemați să se pronunțe asupra unor chestiuni legate de aplicarea sau interpretarea dreptului Uniunii (Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 27 februarie 2018, *Associação Sindical dos Juizes Portugueses*, C-64/16, EU:C:2018:117, pct. 32-37; Hotărârea din 24 iunie 2019, *Comisia/Polonia (Independența Curții Supreme)*, C-619/18, EU:C:2019:531, pct. 50-59). Magistrații români sunt chemați zilnic să aplice dreptul Uniunii, conferind astfel relevanță directă exigențelor de independență prevăzute de articolul 19 TUE.

În consecință, orice măsură legislativă națională care afectează condițiile statutare și materiale ale judecătorilor, inclusiv regimul pensiilor de serviciu, intră în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii în măsura în care este susceptibilă să influențeze independența acestora, astfel cum a statuat în mod constant Curtea de Justiție (Hotărârea C-64/16, punctul 40; Hotărârea C-762/23, punctul 19).

Considerăm că o reglementare națională precum cea în cauză (PL-x nr. 522/2025), care modifică în mod substanțial condițiile de pensionare ale magistraților – prin majorarea abruptă a vârstei de pensionare, instituirea unor condiții de vechime considerabil mai restrictive și reducerea semnificativă a cuantumului pensiei de serviciu – *este incompatibilă cu exigențele art. 19 alin. (1) al doilea paragraf TUE privind protecția jurisdicțională efectivă ce trebuie asigurată cetățenilor, inclusiv prin prisma remunerației magistraților – garanție de independență a acestora, coroborat cu art. 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene privind dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil.*

O intervenție legislativă, precum cea în discuție este de natură să genereze îndoieli legitime în percepția justițiabililor cu privire la protecția magistraților față de presiuni externe, afectând astfel garanțiile de independență inerente unei protecții jurisdicționale efective.

Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că statele membre sunt ținute să respecte obligațiile care le revin din dreptul Uniunii, în special atunci când prevăd modalitățile de stabilire a remunerației și a pensiilor judecătorilor (Hotărârea din 5 iunie 2025, *RL și alții*, C-762/23, EU:C:2025:400, punctul 19; Hotărârea din 25 februarie 2025, *Sąd Rejonowy w Białymstoku și Adoreikė*, C-146/23 și C-374/23, EU:C:2025:109, punctul 33; Hotărârea din 18 mai 2021, *Asociația „Forumul Judecătorilor din România” și alții*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 și C-397/19, EU:C:2021:393, punctul 111).

Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE impune statelor membre obligația de a asigura protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii (Hotărârea *Sąd Rejonowy w Białymstoku și Adoreikė*, punctele 47 și 48; Hotărârea *RL și alții*, punctul 20).

Această obligație implică garanții de independență a instanțelor naționale, independență ce face parte integrantă din dreptul fundamental la un proces echitabil consacrat de articolul 47 din Carta UE. Menținerea independenței judecătorilor este „primordială” pentru asigurarea statului de drept, iar cerința independenței ține de conținutul esențial al dreptului la o cale de atac eficientă. (Hotărârea C-762/23, punctul 20; Hotărârea C-146/23 și C-374/23, punctele 47 și 48).

I. Încălcarea principiului neretroactivității legii, principiu constituțional prevăzut de dispozițiile art. 15 din Constituția României

Potrivit dispozițiilor pct. VI din Legea pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu (PL-x nr. 522/2025)- „Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2026”.

La data de **18 februarie 2026**, Curtea Constituțională a României a respins, cu majoritate de voturi, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate formulată de Înalta Curte de Casație și Justiție – Secțiunile Unite și a constatat că dispozițiile art.I pct.1, 2 și 4, ale art.III pct.1 și 2, ale art.IV și ale art.V alin.(3)-(7) din Legea pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu, precum și legea, în ansamblul său, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Mecanismele tranzitorii și eșalonările prevăzute în cuprinsul Legii pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu (PL-x nr. 522/2025) sunt construite prin raportare la data de **1 ianuarie 2026**, ceea ce se înscrie în mod firesc în logica juridică a datei de 1 ianuarie 2026, data prevăzută ca fiind data intrării în vigoare a actului.

Aceeași dată, **1 ianuarie 2026**, este luată în considerare inclusiv pentru decizii de pensionare începând cu această dată și pentru intervale de aplicare care se întind pe un interval temporal până în anul 2041.

II. În continuare, vom proceda la o scurtă analiză a principalelor modificări aduse de Legea pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu (PL-x nr. 522/2025) regimului pensiilor de serviciu ale magistraților.

Legea adoptată propune modificări substanțiale ale condițiilor de acordare a pensiilor de serviciu pentru magistrați, vizând, în esență, următoarele aspecte:

- majorarea vârstei de pensionare până la vârsta standard din sistemul public, respectiv 65 de ani(de menționat că, în sistemul public de pensii, există și situații de excepție care permit pensionarea anticipată, fără penalizare, asupra cărora vom reveni ulterior, situații neprevăzute în acest proiect de lege);
- instituirea unei condiții de vechime totală în muncă de minim 35 de ani, din care cel puțin 25 de ani numai în funcțiile juridice enumerate în proiectul de lege(prin comparație, în sistemul public de pensii, la calculul stagiului complet de cotizare nu intră doar perioadele de vechime efectivă în muncă, ci și perioade asimilate: perioada în care asiguratul a urmat cursurile de zi sau, după caz, cu frecvență ale învățământului universitar; perioada în care asiguratul a satisfăcut stagiul militar, perioada în care asiguratul a beneficiat de concediu pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de accident de muncă și boli profesionale, etc.)
- reducerea cuantumului brut al pensiei de la 80% la 55% din baza de calcul;
- limitarea cuantumului net la maximum 70% din venitul net avut în ultima lună de activitate;
- modificarea mecanismului de actualizare a pensiilor, în sensul actualizării acestora cu rata anuală a inflației(în prezent actualizarea pensiilor de serviciu se realizează în funcție de venitul unui judecător aflat în activitate, în condiții identice de vechime și grad profesional);
- introducerea posibilității de pensionare anticipată cu penalizare de 2% pentru fiecare an rămas până la vârsta standard din sistemul public de pensii.

Se constată, așadar, că acest proiect de lege determină o modificare substanțială a statutului magistraților în privința regimului pensiilor acestora.

Este important de evidențiat că, în urma adoptării acestui proiect de lege, vor exista, în același timp, mai multe regimuri de pensionare pentru magistrați, după cum urmează:

a) Magistrați pensionați sau care îndeplineau condițiile de pensionare anterior intrării în vigoare a Legii nr.282/2023 (condiții menținute în perioada 2004-2023).

Potrivit art. 211 alin.(1) din Legea nr.303/2022, forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 282/2023, magistrații au beneficiat de pensie de serviciu, **indiferent de vârstă**, cu condiția de a avea o vechime de cel puțin 25 de ani în funcțiile de judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, judecător financiar, procuror

financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult, cuantumul pensiei de serviciu fiind de cuantum de **80% din baza de calcul reprezentată de indemnizația de încadrare brută lunară și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării.**

Conform art. 211 alin.(2) din Legea nr.303/2022, forma anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 282/2023, pentru fiecare an care depășea vechimea prevăzută la alin. (1), la cuantumul pensiei de serviciu se adauga câte 1% din baza de calcul, fără a o putea depăși.

b) Magistrați pensionați sau care au îndeplinit condițiile de pensionare anterior intrării în vigoare a acestui proiect de lege, în condițiile statuate de modificările aduse prin Legea nr. 282/2023.

Astfel, în conformitate cu dispozițiile art. 211 alin.(1) din Legea nr.303/2022, în forma prevăzută după intrarea în vigoare a Legii nr. 282/2023, magistrații au beneficiat de pensie de serviciu, cu condiția de a avea o vechime de cel puțin 25 de ani realizată numai în funcțiile de judecător/procuror/judecător la Curtea Constituțională/magistrat asistent la CCR/ÎCCJ și personal de specialitate juridică, la împlinirea vârstei de 60 de ani, beneficiind de o pensie de serviciu în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și a sporurilor avute în ultimele 48 de luni de activitate înainte de data pensionării. Cuantumul net al pensiei de serviciu nu poate fi mai mare de 100% din venitul net avut în ultima lună de activitate înainte de data pensionării.

Conform normelor tranzitorii prevăzute de Legea nr.282/2023, s-a prevăzut că vârsta minimă de pensionare era de 47 de ani și 4 luni, cu creștere etapizată până la 60 de ani (se adăugau câte 4 luni în fiecare an).

Totodată, prin același act normativ, a fost eliminată bonificația de 1%.

În ceea ce privește actualizarea pensiei de serviciu, s-a prevăzut că, pentru magistrații care intră în profesie ulterior adoptării Legii nr.292/2023, actualizarea se va face, *din oficiu, în fiecare an cu rata medie anuală a inflației.*

Pentru persoanele care au decizii de pensionare sau îndeplinesc condițiile de pensionare până la data de **1 ianuarie 2024**, precum și pentru persoanele în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi, pensiile de serviciu se actualizează procentual ori de câte ori se majorează indemnizația de încadrare brută lunară pentru judecătorii sau procurorii în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional.

c) Magistrați pensionați în condițiile prevăzute în proiectul de lege.

Comparativ, situația viitorilor magistrați pensionari (persoanele care vor îndeplini condițiile de pensionare după 1 ianuarie 2026) se prezintă, astfel :

- Condiții cumulative de vârstă/vechime în muncă/vechime în magistratură: 65 ani vârstă + 35 ani vechime totală în muncă, din care 25 de ani numai în magistratură (anterior nu era prevăzută condiția de a avea vechime efectivă în muncă de cel puțin 35 de ani, știut fiind faptul că, de regulă, magistrații își desfășoară activitatea numai în această profesie).
- Cuantum: **55%** din baza de calcul (față de **80%** anterior), plafonat la **70%** din venitul net(față de **100%** anterior/120% înainte de intrare în vigoare a Legii nr.282/2023).
- Actualizare: exclusiv prin raportare la inflație (se elimină, deci, posibilitatea actualizării în funcție de indemnizația de încadrare brută lunară pentru magistrații în funcție, aflați în condiții identice de vechime/grad);
- Pierderea bonificației de 1% pentru anii suplimentari care depășesc vechimea de 25 de ani.

Se constată, așadar, că noul proiect de lege modifică **semnificativ** condițiile necesare pentru a beneficia de pensie de serviciu, în toate componentele sale: vârstă/vechime/bază de calcul și actualizare.

d) Situația pensionării în sistemul public de pensii este reglementată de Legea nr. 360/2023.

Potrivit acestui act normativ, vârsta standard de pensionare este de 65 de ani, fiind prevăzut un stagiul contributiv minim de cotizare de 15 ani și un stagiul contributiv complet de 35 de ani de cotizare; atingerea vârstei standard de cotizare se realizează prin creșterea vârstelor standard de pensionare, conform eșalonării prevăzute în [anexa nr. 5](#).

Cuantumul pensiei în sistemul public se determină prin înmulțirea numărului total de puncte realizat de asigurat cu valoarea punctului de referință. Valoarea punctului de referință prevăzută la [art. 83](#) alin. (1) (în prezent 81 de lei) reprezintă raportul dintre valoarea punctului de pensie la data intrării în vigoare a prezentei legi și nivelul mediu al stagiilor de cotizare prevăzute de legislația anterioară, respectiv nivelul 25.

Potrivit art. 84 alin.(3) din lege, începând cu anul următor intrării în vigoare a prezentei legi, valoarea punctului de referință se majorează anual, la începutul fiecărui an, în luna ianuarie, cu rata medie anuală a inflației, **la care se adaugă 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat**, indicatori definitivi, cunoscuți în anul curent pentru anul calendaristic anterior, comunicați de Institutul Național de Statistică.

Conform art. 85 alin.(1) din lege, numărul total de puncte realizat de asigurat se obține din însumarea punctajelor anuale ale acestuia și a numărului de puncte de stabilitate.

De subliniat că, la art. 85 alin.(3) din același act normativ, legiuitorul a înțeles, ca în sistemul public de pensii, să acorde asiguraților pentru fiecare an realizat peste 25 de ani, puncte de stabilitate, după cum urmează : a) 0,50 puncte pentru fiecare an realizat peste 25 de ani; b) 0,75 puncte pentru fiecare an realizat peste 30 de ani; c) un punct pentru fiecare an realizat peste 35 ani.

Se remarcă, așadar, că spre deosebire de asigurații în sistemul public de pensii, proiectul de lege care vizează modificarea regimului pensiilor de serviciu pentru magistrați nu prevede acordarea de puncte de stabilitate, pentru fiecare an realizat peste 25 de ani, cu toate că a eliminat bonificația de 1% pentru anii suplimentari care depășesc vechimea de 25 de ani.

III. Concluzii în urma comparării situațiilor mai sus expuse

În primul rând, constatăm că, în ipoteza adoptării proiectului de lege, vor exista discrepanțe majore între magistrații pensionați înainte de intrarea în vigoare a Legii nr.282/2023, magistrații pensionați după intrarea în vigoare a Legii nr.282/2023 și viitorii magistrați pensionari, în condițiile stipulate de proiectul de lege supus analizei și chiar între aceștia din urmă și persoanele care se s-au pensionat/se vor pensiona în condițiile prevăzute în sistemul public de pensii.

Astfel, în ceea ce privește cuantumul pensiei de serviciu nete de care ar putea să beneficieze un magistrat, potrivit *Legii pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu (PL-x nr. 522/2025)*, menționăm că acesta ar fi de maxim 70% din ultimul venit net, ceea ce, în concret, ar însemna:

- **11.310 lei** pentru judecătorii cu grad de judecătorie, respectiv procurorii cu grad de parchet de pe lângă judecătorie; în prezent un judecător cu grad de judecătorie, respectiv un procuror cu grad de parchet de pe lângă judecătorie, care a ieșit la pensie în condițiile Legii nr.282/2023, are o pensie de **16.157 lei**, cu **4.847 lei** mai puțin, iar conform Legii nr.303/2004, un judecător cu grad de judecătorie are o pensie în cuantum **18.466 lei, deci o diferență de 7.156 lei.**

- **12.563 lei** pentru judecătorii cu grad de tribunal, respectiv procurorii cu grad de parchet de pe lângă tribunal; în prezent, un judecător cu grad de tribunal/procuror cu grad de parchet de pe lângă tribunal, care a ieșit la pensie în condițiile Legii nr.282/2023, are o pensie de **17.947 lei** (100% din venitul net avut în ultima lună de activitate înainte de data pensionării), cu **5.384 lei** mai puțin; iar conform Legii nr.303/2004, un judecător cu grad de tribunal are o pensie în cuantum **20.450 lei, deci o diferență de 7.887 lei.**

- **14.242 lei** pentru judecătorii cu grad de curte de apel, respectiv procurorii cu grad de parchet de pe lângă curte de apel; în prezent un judecător/procuror cu grad de curte de apel, care a ieșit la

pensie în condițiile Legii nr.282/2023, are o pensie de **20.534 lei** (100% din venitul net avut în ultima lună de activitate înainte de data pensionării), cu **6.292 lei** mai puțin; ; iar conform Legii nr.303/2004, un judecător cu grad de curte de apel are o pensie în cuantum **23.107 lei, deci o diferență de 8.865 lei.**

- **15.917 lei** pentru procurorii cu grad de Parchet de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție; în prezent, un procuror cu grad de Parchet de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, care a ieșit la pensie în condițiile Legii nr.282/2023, are o pensie de **22.738 lei** (100% din venitul net avut în ultima lună de activitate înainte de data pensionării), cu **6.821 lei** mai puțin;

- **19.268 lei** pentru judecătorii cu grad de Înalta Curte de Casație și Justiție; în prezent, un judecător cu grad de Înalta Curte de Casație și Justiție, care a ieșit la pensie în condițiile Legii nr.282/2023, are o pensie de **27.525 lei** (100% din venitul net avut în ultima lună de activitate înainte de data pensionării), cu **8.257 lei** mai puțin; iar conform Legii nr.303/2004, un judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție are o pensie în cuantum **31.060 lei, deci o diferență de 11.792 lei.**

Se ajunge, așadar, la o situație absurdă, ca, într-un interval de aproximativ 3 ani, judecătorul de judecătorie care a ieșit la pensie, sub imperiul Legii nr.303/2004, în vigoare în anul 2023, și chiar în condițiile actualei Legi nr. 282/2023 (**18.466 lei/16.157 lei**), să aibă o pensie aproape egală cu cea a unui judecător de la Înalta Curte de Casație și Justiție care ar ieși la pensie, în condițiile prevăzute de acest proiect de lege și anume de **19.268 lei.**

În consecință, este de netăgăduit că, diminuarea succesivă a cuantumului pensiei de serviciu (în medie, cu peste 45%), într-o perioadă foarte scurtă de timp (mai puțin de 3 ani) în condițiile în care, potrivit proiectului de lege, este necesară și realizarea unui stagiului de cotizare mult mai mare, de 35 de ani de vechime efectivă în muncă, din care 25 de ani vechime în magistratură (față de 25 de ani vechime în magistratură, inițial), nu respectă, în mod evident, standardele reținute constant în jurisprudența CJUE, și anume un venit din pensie cât mai apropiat de ultimul venit din timpul activității.

Conform definiției din DEX, *apropiat* este definit ca fiind *asemănător*.

Or, rezultă că, urmare a diminuării cu 30% a cuantumului pensiei de serviciu, corelată, cu necesitatea de a realiza un stagiul de vechime mult mai mare decât cel prevăzut de legea în vigoare, la care se adaugă eliminarea actualizării pensiei de serviciu în raport de indemnizația de încadrare brută lunară pentru magistrații în funcție, aflați în condiții identice de vechime/grad și pierderea bonificației de 1% pentru anii suplimentari care depășesc vechimea de 25 de ani, noul cuantum al pensiei de serviciu nu poate fi considerat, sub nicio formă, ca fiind apropiat/asemănător de ultimul venit din timpul activității.

În realitate, aplicarea dispozițiilor legii menționate va determina, în fapt, eliminarea pensiei de serviciu în condițiile în care pensia contributivă este aproximativ egală cu pensia de serviciu a magistraților obținută în conformitate cu prevederile proiectului de lege.

De altfel, pensia contributivă va putea deveni chiar mai mare decât așa - zisa pensie de serviciu, în situația în care se va actualiza valoarea de referință a punctului de pensie, conform Legii nr. 360/2023.

În sprijinul acestei concluzii, prezentăm un caz concret, respectiv situația unui judecător pensionat la 65 de ani, cu grad profesional de curte de apel, cu un stagiul de cotizare realizat de 42 de ani și 10 luni, din care stadiul de cotizare contributiv **38 de ani și 11 luni** are un punctaj de 175,56 puncte, ceea ce la acest moment determină o pensie în sistemul public de pensii **14.833 lei** (cu valoare punct de referință de 81 lei) și aceasta, prin comparație cu, faptul că, în perioada în care a fost realizat stagiul de cotizare de către subiectul de caz, veniturile judecătorilor erau semnificativ reduse față de cele obținute de marea majoritate a judecătorilor care vor fi nevoiți să se pensionezeze în condițiile prevăzute de proiectul de lege.

Luând în considerare și faptul că, în ipoteza, prevăzută, de altfel, de Legea nr. 360/2023, în care valoarea punctului de referință se va majora anual cu rata medie a inflației, la care se va adăuga 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat, potrivit art. 84 din Legea nr. 360/2023, în mod evident, pensia contributivă din sistemul public va fi mai mare decât pensia de serviciu.

Spre exemplu, doar majorarea valorii punctului de referință la 91 lei, va determina un cuantum al pensiei contributive din sistemul public de **15.976 lei**. În mod evident, toate majorările anuale ulterioare ale valorii punctului de referință, cu rata medie a inflației, la care se va adăuga 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat, potrivit legii, vor determina un cuantum al pensiei contributive superior pretinsei pensii de serviciu de prezentul proiect de lege.

Conchizând, din analiza comparativă a situațiilor reglementate de cele 3 acte normative anterior menționate, rezultă că magistrații care se vor pensiona în condițiile reglementate de noua lege pierd, în mod definitiv, principalele elemente ale pensiei de serviciu, astfel cum aceasta era reglementată la data intrării lor în profesie, statut consolidat după trecerea unei perioade lungi de timp (mai bine de 20 de ani).

Practic, la data intrării în vigoare a acestei legi, pentru foarte mulți magistrați, aflați în pragul pensionării (după o carieră de peste 20 de ani numai în magistratură), regimul pensiei de serviciu va suferi modificări drastice.

Ținând seama de toate aceste aspecte, reiese că, pentru persoanele aflate în funcție la data intrării în vigoare a legii (unele dintre acestea având, la data adoptării legii, o vechime efectivă de peste 20 de ani), numai în funcțiile de judecător/procuror, din perspectiva securității juridice în cadrul sistemului judiciar, această nouă lege se caracterizează prin lipsă totală de previzibilitate a statutului juridic al persoanelor care, la data intrării în vigoare a legii, fac parte din sistemul justiției.

Reamintim, pe această cale, că din perspectiva jurisprudenței constante a CJUE, în materie, legiuitorul trebuie să facă diferența între persoanele *deja aflate* în structura sistemului judiciar și cele care *încă nu se află/aflau* în acest sistem la data intrării în vigoare a legii.

Dacă în primul caz o reglementare, precum cea analizată nu poate fi acceptată, în cel de-al doilea caz, legiuitorul are o marjă de apreciere tocmai pentru că persoana va fi capabilă să previzioneze parcursul său profesional, precum și drepturile care decurg din acesta, încă de la momentul intrării în profesie.

Ori de câte ori legiuitorul a crescut vârsta de pensionare în domeniul pensiilor a făcut-o într-un răstimp suficient de lung, astfel încât să nu afecteze securitatea juridică și încrederea cetățenilor în actul de legiferare (spre exemplu, creșterea într-un interval temporal de 15 ani a vârstei standard de pensionare pentru bărbați cu doar 3 ani, respectiv creșterea într-un interval temporal de 20 ani a vârstei standard de pensionare pentru femei cu doar 5 ani).

Or, în condițiile în care conform noului act normativ aproape jumătate dintre judecătorii și procurorii în funcție (peste 45%) nu vor beneficia de nicio etapizare a creșterii vârstei de pensionare, aceasta devenind brusc cea de 65 de ani, iar pentru alți magistrați (peste 20%) etapizarea va determina o nouă creștere semnificativă a vârstei, actul normativ este lipsit de previzibilitate și, în fapt, echivalează cu eliminarea pensiilor de serviciu pentru această categorie profesională.

Jurisprudența Curții de Justiție de Justiție a Uniunii Europene a cristalizat un set de criterii specifice pentru evaluarea compatibilității măsurilor care afectează remunerația și pensiile judecătorilor cu exigențele de independență. Aceste criterii au fost sistematizate în mod particular în Hotărârile recente pronunțate în C-146/23 și C-374/23 (*Sąd Rejonowy w Białymstoku și Adoreikė*) din 25 februarie 2025, respectiv în cauza C-762/23 (*RL și alții*) din 5 iunie 2025:

- (i) Criteriul legalității și previzibilității – Măsura trebuie să fie „stabilită prin lege și să fie obiectivă, previzibilă și transparentă” (C-762/23, punctul 25). Transparența procedurii legislative contribuie la garantarea independenței judecătorilor (C-146/23 și C-374/23, punctele 54 și 66).
- (ii) Criteriul justificării prin obiectiv de interes general – Măsura trebuie justificată de un obiectiv de interes general, precum „imperativul eliminării unui deficit public excesiv, în sensul articolului 126 alineatul (1) TFUE” (C-762/23, punctul 26). Rațiunile bugetare „trebuie să fie explicate în mod clar” (C-762/23, punctul 27).
- (iii) Criteriul generalității măsurii – „[Sub rezerva unor circumstanțe excepționale justificate în mod corespunzător, aceste măsuri nu trebuie să îi vizeze în mod specific numai pe membrii *instanțelor naționale*, ci trebuie să se înscrie într-un cadru mai general prin care se urmărește ca un grup mai larg de **membri ai funcției publice**

naționale să contribuie la efortul bugetar urmărit” (C-762/23, punctul 27; C-64/16, punctul 49).

- (iv) Criteriul proporționalității – Măsura „trebuie să fie de natură să garanteze realizarea obiectivului de interes general urmărit, să se limiteze la strictul necesar pentru atingerea acestui obiectiv și să nu fie disproporționată în raport cu obiectivul menționat, ceea ce presupune ponderarea importanței acestui obiectiv cu gravitatea ingerinței în principiul independenței judecătorilor” (C-762/23, punctul 30; Hotărârea din 8 martie 2022, *Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld*, C-205/20, EU:C:2022:168, punctul 31).
- (v) Criteriul caracterului excepțional și temporar – Măsura „trebuie să rămână excepțională și temporară, în sensul că nu trebuie să se aplice dincolo de durata necesară pentru realizarea obiectivului legitim urmărit” (C-762/23, punctul 31; C-146/23 și C-374/23, punctele 73 și 74).
- (vi) Criteriul nivelului adecvat al remunerației/pensiei – „[Nivelul remunerației judecătorilor trebuie să fie suficient de ridicat, având în vedere contextul socioeconomic al statului membru în cauză, pentru a le conferi o independență economică certă, de natură să îi protejeze împotriva riscului ca eventuale intervenții sau presiuni exterioare să poată dăuna neutralității deciziilor lor” (C-762/23, punctul 35; Hotărârea din 7 februarie 2019, *Escrignano Vindel*, C-49/18, EU:C:2019:106, punctele 70-73). Acest criteriu „este valabil *mutatis mutandis* pentru judecătorii pensionați”, întrucât „faptul că judecătorii în activitate au garanția că vor primi, după pensionare, o pensie **suficient de ridicată** este de natură să îi protejeze împotriva riscului de corupție în perioada lor de activitate” (C-762/23, punctul 37).

Raportând prevederile noului act normativ la principiile stabilite în jurisprudența CJUE, constatăm o încălcare gravă, cel puțin a criteriului previzibilității, criteriului nivelului adecvat al pensiei, criteriului caracterului excepțional și temporar și, mai ales, a criteriului proporționalității.

Evidențiem, de asemenea, că jurisprudența Curții de Justiție conține indicații relevante privind cerințele aplicabile regimurilor tranzitorii în materia statutului judecătorilor:

În cauza C-762/23, Curtea a făcut trimitere la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia „[speranța legitimă de a putea beneficia în continuare de bun trebuie să se bazeze pe un «temei suficient în dreptul intern», de exemplu atunci când este confirmată de o jurisprudență consacrată a instanțelor sau atunci când este întemeiată pe o dispoziție legislativă sau pe un act legal privind interesul patrimonial în cauză” (punctul 47, cu trimitere la Curtea EDO, *Valle Pierimpiè Società Agricola S.P.A. împotriva Italiei*, 23 septembrie 2014, § 38).

Totodată, Curtea a subliniat că principiul securității juridice impune ca modificările legislative să fie „obiective, previzibile și transparente” (C-762/23, punctul 25). Modificările succesive și imprevizibile ale regimului de pensionare sunt susceptibile să afecteze acest principiu. În mod semnificativ, Curtea a apreciat că, în cauza C-762/23, „abrogarea [...], după ce această dispoziție a fost suspendată în mod continuu timp de 13 ani, a contribuit la clarificarea situației dreptului național și, astfel, la asigurarea securității juridice” (punctul 46) – ceea ce sugerează că, *per a contrario*, modificări frecvente fără perioade de stabilitate pot afecta securitatea juridică.

De asemenea, principiul egalității de tratament impune ca regimurile tranzitorii să nu producă efecte vădit discriminatorii între diferitele categorii de destinatari. Curtea a statuat în mod constant că „normele naționale referitoare la remunerația judecătorilor nu trebuie să dea naștere în percepția justițiabililor unor îndoieli legitime referitoare la impenetrabilitatea judecătorilor în cauză” (C-762/23, punctul 23), cerință care se aplică tuturor judecătorilor, indiferent de vechimea sau momentul numirii lor în funcție.

Nu în ultimul rând, față de criteriile statuate pe cale jurisprudențială de CJUE, se impune a se ține seama de faptul că, spre deosebire de celelalte categorii profesionale, și chiar prin raportare la omologii lor din celelalte state membre UE, judecătorii români sunt supuși celui mai drastic regim de interdicții și incompatibilități.

Privind situația *din punct de vedere financiar*, conform art. 227 din Legea nr.303/2022, în afara activității de bază și a unor activități aproape nesemnificative din punctul de vedere al eventualei retribuirii a acestora, precum elaborarea de articole sau diverse lucrări științifice ori literare, singura posibilitate a sa de a-și suplimenta veniturile – în niciun caz unele foarte mari – este aceea de a desfășura activitate didactică în învățământul superior, precum și în cadrul Institutului Național al Magistraturii sau al Școlii Naționale de Grefieri.

De asemenea, conform art. 231 alin.(1) din același act normativ, magistraților le este interzis: să desfășoare activități comerciale, direct sau prin persoane interpuse; să desfășoare activități de arbitraj în litigii civile sau de altă natură; să aibă calitatea de asociat sau de membru în organele de conducere, administrare sau control la societăți, instituții de credit sau financiare, societăți de asigurare/reasigurare, societăți naționale sau regii autonome; să aibă calitatea de membru al unui grup de interes economic.

Mai mult, potrivit art. 231 alin. (2) din lege, chiar și în cazul dobândirii, prin moștenire, a calității de asociați sau acționari la societăți, instituții de credit sau financiare, societăți de asigurare/reasigurare, companii naționale, societăți naționale sau regii autonome, magistrații sunt obligați să ia măsurile necesare, astfel încât această calitate să înceteze în termen de maximum un an de la data dobândirii ei efective.

Nu în ultimul rând, potrivit art. 233 din lege, magistrații nu pot să dea consultații scrise sau verbale în probleme litigioase.

Subliniem că, referitor la acest regim de incompatibilități și interdicții, prin Decizia nr. 217/2025, Curtea Constituțională a reținut că, tocmai în considerarea acestor interdicții, legiuitorul a prevăzut un regim juridic distinctiv referitor la drepturile salariale și condițiile privind pensionarea, statuând că pensia de serviciu a magistraților reprezintă o compensație a absenței unor drepturi fundamentale, redăm, în acest sens, paragraful 40 din considerentele Deciziei CCR:

„Referitor la pretinsa discriminare creată între persoanele care au funcția de magistrat, cărora le sunt impuse interdicțiile criticate de autorii excepției, și persoanele ce dețin alte funcții sau profesii, datorită statutului juridic special, reglementat prin lege, al magistraților, ale cărui particularități au fost arătate la paragrafele precedente, Curtea constată că cele două categorii de persoane se află în situații juridice diferite, aspect ce justifică instituirea de către legiuitor, în ceea ce le privește, a unui regim juridic diferit (a se vedea Decizia nr. 365 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 587 din 6 august 2014, Decizia nr. 1.615 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 99 din 8 februarie 2012, și Decizia nr. 276 din 24 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171 din 19 martie 2009). De altfel, tocmai în considerarea acestor interdicții, legiuitorul a prevăzut în cazul magistraților un regim juridic distinctiv referitor la drepturile salariale și la condițiile privind pensionarea, așa cum rezultă, spre exemplu, din prevederile Legii-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 28 decembrie 2010, ale Legii-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 762 din 9 noiembrie 2009, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 7 aprilie 2006, precum și ale dispozițiilor art. 82-86 din Legea nr. 303/2004. În acest sens, prin Decizia nr. 873 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010, Curtea Constituțională a reținut că pensia de serviciu a magistraților reprezintă o compensație a absenței unor drepturi fundamentale, cum sunt drepturile exclusiv politice (dreptul de a fi aleși în Camera Deputaților, Senat, în funcția de Președinte al României ori în organele administrației locale, precum și dreptul de a fi aleși în Parlamentul European) și drepturile social-economice (dreptul la negocieri colective în materie de muncă, dreptul la grevă, libertatea economică), precum și a incompatibilităților stabilite la nivel constituțional pe

parcursul întregii cariere profesionale [potrivit art. 125 alin. (3) din Constituție, funcția de judecător este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior]. Prin aceeași decizie, Curtea a reținut că acestor incompatibilități li se adaugă interdicțiile prevăzute de art. 5-11 din Legea nr. 303/2004, iar, pe de altă parte, că stabilirea pensiei de serviciu a judecătorilor ține seama de responsabilitățile și riscurile profesiei de judecător, care privesc întreaga durată a carierei acestuia. Așadar, Curtea reține că activitățile producătoare de profit nu pot caracteriza sau completa statutul de care se bucură magistrații, legiuitorul concepând în privința acestora un întreg sistem de drepturi și obligații, care asigură atât o independență funcțională, cât și una financiară.”

Or, prin eliminarea pensiei de serviciu sau reducerea ei, în mod drastic, magistrații sunt vădit discriminați, în raport cu alte categorii de funcționari publici/înalți demnitari cu o salarizare similară sau chiar mai mare decât cea de care beneficiază magistrații, fără ca aceștia din urmă să fie compensați, în mod proporțional, corespunzător absenței unor drepturi fundamentale, pe o perioadă îndelungată de timp, cel puțin 35 de ani, perioadă în care nu le este permis să își procure venituri suplimentare.

Dacă mai adăugăm și faptul că, după cum rezultă din toate rapoartele/statisticile oficiale, în mod constant, în ultimii 30 de ani, magistrații români au fost nevoiți să gestioneze și să soluționeze un număr mult mai mare de dosare, în comparație cu omologii lor din statele europene/membre UE, în condiții improprii (spații insuficiente, de ex., la nivelul Curții de Apel București și a instanțelor arondate, sunt și câte 6-7 judecători într-un birou), a unui deficit major și constant de judecători/personal auxiliar, subdimensionarea schemelor de personal, atât a schemelor de judecător, cât și a celor de personal auxiliar, inexistența/sau existența unui număr foarte redus de asistenți ai judecătorului, *lipsa de preocupare sau doar eșecul guvernanților în a asigura condiții decente de lucru pentru magistrați, incapacitatea legiuitorului de a asigura un cadru legislativ previzibil, coerent* (inflația legislativă și necorelarea textelor legale este una din cauzele care îngreunează semnificativ activitatea judecătorilor), considerăm că, ținând seama de toate aceste împrejurări relevante, adoptarea acestui act normativ depășește cu mult ceea ce este adecvat, necesar și proporțional pentru atingerea obiectivului urmărit.

Mai mult, din perspectiva obligației de a respecta principiul nediscriminării, actul normativ ignoră cu desăvârșire faptul că, pentru niciuna dintre celelalte categorii profesionale cu statut special (prin prisma rolului acestor profesii în societate și a regimului de interdicții și incompatibilități aplicabile) nu este reglementată o asemenea condiție de vechime în muncă de 35 de ani.

Dimpotrivă, spre exemplu, pentru categoria majoritară a beneficiarilor de pensii de serviciu, și anume *militarii, polițiștii* și funcționarii publici cu statut special, observăm că dispozițiile art. 16 din Legea nr. 223/2015 stabilesc că aceste persoane se pot pensiona dacă au o vechime efectivă (în muncă) de doar 25 de ani, din care o vechime în serviciu (în funcție) de 15 ani, în calculul acestor vechimi fiind cuprinsă și perioada de școlarizare potrivit art. 3 lit. e) pct. 3 din același act normativ.

Mai mult, la calculul vechimii necesare pentru pensionarea acestor categorii profesionale, sunt aplicabile dispozițiile art. 24, potrivit cărora, pentru fiecare an efectiv lucrat se are în vedere câte un an și 3 luni, un an și 6 luni sau chiar 2 ani. Pe de altă parte, pentru aceste categorii de personal, nici condiția vizând vârsta de pensionare nu determină implicit creșterea vechimii în muncă sau în funcție, de vreme ce pentru aceste categorii de personal este reglementată posibilitatea reducerii vârstei standard de pensionare cu până la 13 ani, la acest moment vârsta minimă de pensionare fiind 45 de ani și 7 luni, iar la sfârșitul perioadei de creștere etapizată fiind 52 de ani.

Nici prin prisma *cuantumului pensiei de serviciu* nu se justifică discriminarea magistraților, în raport de celelalte categorii profesionale care beneficiază de pensii de serviciu.

Or, un quantum al pensiei de serviciu drastic diminuat, de la 80% la 45% din venitul brut, mult sub quantumul de 65% prevăzut pentru toate celelalte categorii de beneficiari de pensie de

serviciu (ceea ce face ca în fapt pensiile de serviciu ale magistraților să devină mult mai mici decât pensiile de serviciu ale ofițerilor de poliție judiciară din cadrul Direcției Naționale Anticorupție și Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism), conturează, fără îndoială, o încălcare flagrantă a principiului independenței justiției, dar și existența unei veritabile discriminări atât între generațiile de magistrați, cât și față de toți ceilalți beneficiari de astfel de pensii, fără ca această diferențiere să aibă o justificare obiectivă.

Nu există nicio justificare obiectivă nici în menținerea unui regim de pensionare distinct între magistrații militari și restul magistraților (cu atât mai mult cu cât, volumul magistraților militari este extrem de scăzut în raport cu volumul inuman pe care au trebuit să îl gestioneze magistrații, cel puțin în ultimii 20 - 30 de ani și trebuie să îl gestioneze în continuare).

Nejustificată este și discrepanța semnificativă, de altfel, între regimul pensiilor magistraților și cel al judecătorilor Curții Constituționale a României, în condițiile în care, aceștia din urmă au un mandat de cel mult 9 în funcția de judecător.

Așadar, regimul pensiilor de serviciu ale judecătorilor CCR este unul deosebit de favorabil, comparativ cu magistrații de carieră, deoarece, aceștia din urmă au deja un quantum al pensiei mai mic și condiții de vârstă/stagiul de cotizare diferite, iar urmare a intrării în vigoare a noii legi, vor avea un quantum al pensiei semnificativ redus, în comparație cu quantumul pensiei de serviciu a judecătorilor CCR, deși aceștia din urmă sunt supuși unui regim de interdicții și incompatibilități, pe o perioadă de cel mult 9 ani (cât timp își exercită mandatul), spre deosebire de magistrații de carieră, supuși unui regim draconic de interdicții și incompatibilități, pe parcursul întregii cariere profesionale, respectiv pentru minim 35 de ani.

Curtea de Justiție a reiterat în mai multe cauze – de la *ASJP, Escribano Vindel*, până la cele mai recente hotărâri precum *Forumul Judecătorilor din România* (2021), *Adoreiké* (2025) sau *RL și alții* (2025), că independența judecătorilor presupune garanții materiale privind statutul lor, iar statele membre nu pot diminua aceste garanții decât în condiții stricte. Or, măsurile în discuție, prin efectele lor cumulate, depășesc limitele acestor condiții. Ele creează îndoieli serioase cu privire la respectarea principiilor proporționalității și egalității de tratament, afectează încrederea legitimă pe care magistrații o au în sistemul de drept (și pe care cetățenii, la rândul lor, o au în independența judecătorilor) și încalcă cerința de securitate juridică prin instabilitatea generată.

În încheiere, subliniem că, așa cum rezultă și din Comunicatul de presă al Consiliului Superior al Magistraturii², emis imediat ulterior pronunțării deciziei CCR din 18.02.2026, acest nou cadru legislativ va produce efecte grave asupra funcționării sistemului judiciar. Creșterea, *din nou*, a vârstei de pensionare a magistraților și eliminarea pensiei de serviciu nu doar că riscă să genereze alte plecări din sistemul judiciar, ci transformă profesia de magistrat într-una neatractivă pentru noile generații de profesioniști ai dreptului.

Deficitul mare de magistrați, numărul de patru ori mai mare decât media europeană al dosarelor înregistrate pe rolul instanțelor și imposibilitatea de recrutare de personal au fost în mod constant aduse în atenția publică, fiind ignorate de celelalte puteri în stat, singura preocupare manifestată în acest sens fiind aceea a afectării statutului magistratului.

În raport de consecințele directe asupra protejării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor și a soluționării cauzelor într-un termen rezonabil, având în vedere volumul ridicat de activitate, complexitatea activității și riscurile de exod din profesie, justiția din România ea însăși riscă să intre într-un colaps sistemic inevitabil.

În același timp, eliminarea pensiilor de serviciu transformă statutul magistraților într-o pur ipotetică „garanție” a independenței acestora, nesuținută de realitate.

² <https://www.csm1909.ro/News.aspx> (accesat la data de 18.02.2026).

În concluzie, pentru toate motivele prezentate, considerăm că măsurile legislative naționale care modifică regimul pensiilor de serviciu ale magistraților, astfel cum au fost descrise (PL-x nr. 522/2025), pun serioase dubii privind respectarea exigențelor (deciziei CCR nr. 30/2016) **de ancorare a reglementării în rațiuni reale** ținând de interesul public, realitățile sociale, economice care să justifice reglementarea adoptată, precum și a îndeplinirii **criteriilor de legalitate, a necesității corelării legii cu ansamblul reglementărilor interne și armonizarea legislației naționale cu legislația europeană și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului**, și, în special, a exigențelor impuse de dreptul UE privind independența sistemului judiciar, aspecte care reprezintă motive justificate, în lumina art. 77 alin. (2) din Constituție, pentru ca *Președintele României să aprecieze oportună formularea unei solicitări de reexaminare a Legii, către Parlamentul României.*

În consecință, stimate Domnule Președinte al României, apreciem oportună sesizarea **Parlamentului României, în vederea reexaminării Legii pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu (PL-x nr. 522/2025).**

Cu aleasă considerație!